

Azərbaycan
Respublikasının
Medianın İnkişafı
Agentliyi

Ekologiya və ətraf mühitin mühafizəsi

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 144-cü maddəsinin birinci hissəsinin 9-cu bəndində ekologiya məsələləri ilə əlaqədar bələdiyyələrin səlahiyyətləri də təsbit olunub. Belə ki, bu müddəada qeyd edilir ki, bələdiyyələr öz ərazi hüduqlarında yerli ekoloji proqramların qəbul olunmasını və onların icrasını təmin edir.

Ekologiyanın qorunması dövlətin vəzifəsi olmaqla yanaşı, vətəndaşların da borcudur. Sağlam mühitdə yaşamaq istəyi onun qorunması üçün bütün güc və imkanların birləşdirilərək vahid məqsədə yönəldilməsini tələb edir.

Yerli özünüidare orqanları da bu sahədə müəyyən hüquq və vəzifələr daşıyırlar. "Ətraf mühitin mühafizəsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 5-ci maddəsinə əsasən ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində yerli özünüidarəetmə orqanları müvafiq qanunvericiliklə onlara verilmiş səlahiyyətləri həyata keçirirlər.

Ekoloji təmizlik məsələlərinin həllinə yerli əhali hamılıqla cəlb edilməlidir

"Bələdiyyələrin statusu haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 6-cı maddəsinə görə, bələdiyyələr yerli ekoloji proqramlar tərtib edə bilərlər. Bu proqramlarda məqsəd dövlətin həyata keçirdiyi ekoloji proqramlarda nəzərdə tutulmayan və ya onlara əlavə olaraq yerli əhəmiyyətli ekoloji təmizlik məsələlərinin həllinə yerli əhəlinin hamılıqla cəlb edilməsidir. Həmin proqramlara yerli şəraitdə mövcud olan ekoloji tarazlığın qorunub saxlanılması, bələdiyyə ərazisinin yaşllaşdırılması və abadlaşdırılması, məişət tullantılarının yığılması, nəql edilməsi, zərərsizləşdirilməsi, emalı və bu sahədə başqa məsələlərin həlli üçün tədbirlər görülməsi, suyun, havanın, torpağın hər cür çirklənmədən qorunması, qonşu bələdiyyələrlə birgə ekoloji tədbirlərin həyata keçirilməsi və yerli əhəmiyyətli digər tədbirlər daxil edilə bilər. Bələdiyyələr dövlətin ekoloji proqramları ilə yerli ekoloji proqramların əlaqələndirilməsində,

müəyyən hallarda birgə tədbirlərin həyata keçirilməsinə yardım göstəririlər.

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 21 aprel 2005-ci il tarixli, 74 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Şəhərlər və digər yaşayış məntəqələri ərazisinin sanitariya qaydalarına, gigiyena və ekoloji normativlərə uyğun olaraq təmizlənməsi, məişət tullantılarının müvəqqəti saxlanılması, müntəzəm daşınması və zərərsizləşdirilməsi Qaydalar"ın 10.5-ci bəndinə görə, bələdiyyələr tərəfindən bələdiyyə torpaqlarının tullantılarla çirklənmədən qorunması, əhali arasında yaşayış yerlərinin təmiz saxlanılması qaydalarına riayət edilməsi barədə izahat işlərinin aparılması və onların bu cür tədbirlərə cəlb edilməsi kimi işlərin həyata keçirilməsi nəzərdə tutulub.

Buna baxmayaraq, bələdiyyələr müxtəlif adlar altında əhalidən pul toplamaqla məşğuldur

Göründüyü kimi, əslində bu məsələdə bələdiyyələr də yaxından iştirak etməlidir. Ancaq bizdə çox vaxt bələdiyyələr bundan yayınır, öz üzərlərinə düşən məsuliyyəti lazımi səviyyədə dərk etmirlər. Nəticədə ekologiya və ətraf mühitin mühafizəsində problemlər yaranmış olur.

Təəssüf ki, biz kənd və şəhər bələdiyyələrinin zibil və tullantıların vaxtı-vaxtında daşınması ilə bağlı ciddi fəaliyyətinin şahidi olmuruq. Bəllidir ki, ekologiyaya əsas ziyan vuran amillərdən biri də məhz zibillərin zamanında daşınmamasıdır. Ancaq buna baxmayaraq, bələdiyyələr müxtəlif adlar altında əhalidən pul toplamaqla məşğuldur. Əgər bir təsisat ki, yol təmir edə bilmir, zibil daşımırsa

Ekoloji məsuliyyətin mühüm hissəsi bələdiyyələrin boynundadır - onlar isə pul yığmaqdan başqa...

bunlara niyə vəsait ödənilməlidir? Xüsusilə də Bakının ətraf kəndlərini əhatə edən bələdiyyələrin başlıca iş prinsipi baha üyməyə torpaq satmaq və müxtəlif adlar altında rüsum toplamaqla yadda qalır.

Təbiidir ki, ekoloji tarazlığın qorunmasını bir qurumun işi hesab edə bilmərik. Hamılıqla məsələnin ciddiliyini başa düşək və əməli nümunə göstərək. Bu, tullantıların idarə edilməsinə cavabdeh olan yerli bələdiyyələrin, icra nümayəndəliyinin səhlənkarlığı çoxdur. Onların da bu məsələlərə diqqət yetirməsi olduqca vacibdir. Belə olsa, nəticə daha tez əldə ediləcək, hamımızın daha təmiz ətraf mühitdə yaşamasına birgə nail olacağıq və təmizlik aksiyalarının keçirilməsinə də ehtiyac qalmayacaq.

Biz bələdiyyələri, icra nümayəndəliklərini arayış və rən bir idarə kimi tanıyırdıq. Arayış lazım olanda onlara müraciət edirik. Və yaxud bələdiyyələrin balansında olan torpaqların müəyyən işbazlarla əlbir olaraq satılmasına və ya icazə verilməsinə şahid oluruq.

Xatırladaq ki, İnzibati Xətlər Məcəlləsinin 271-ci maddəsinə görə, sənaye və məişət tullantılarının qalaqlanması qaydalarının pozulmasına, göstərilən tullantıları yandırarkən ətraf mühitin mühafizəsi tələblərinə əməl edilməməsinə görə fiziki şəxslər beş yüz manatdan səkkiz yüz manatadək məbləğdə, vəzifəli şəxslər iki min manatdan üç min manatadək məbləğdə, hüquqi şəxslər altı min beş yüz manatdan səkkiz min manatadək məbləğdə cərimə edilir.

Məhəmmədli QƏRİBLİ
Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyilə çap olunur.